

Spis treści

Wstęp	11
I. Akty prawne regulujące problematykę zatrudniania osób niepełnosprawnych	13
II. Osoba niepełnosprawna	15
1. Niepełnosprawność w sensie prawnym	15
2. Zbieg orzeczeń o niepełnosprawności.....	16
3. Definicje ustawowe	16
4. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	17
5. Orzeczenia o niepełnosprawności	28
6. Orzeczenia lekarza orzecznika ZUS	29
7. Odwołania od orzeczeń o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności oraz o niezdolności do pracy	32
8. Inne orzeczenia, traktowane na równi z orzeczeniami o niepełnosprawności	35
9. Dokumentowanie tzw. szczególnych schorzeń	36
10. Szczególny tryb postępowania o ustalenie stopnia niepełnosprawności i wskazań	42
III. Stan zatrudnienia na gruncie przepisów ustawy o rehabilitacji	45
IV. Uprawnienia pracownicze osób niepełnosprawnych	51
1. Wymiar czasu pracy osób niepełnosprawnych.....	51
2. Dodatkowy urlop wypoczynkowy.....	57
3. Zwolnienie z zachowaniem prawa do wynagrodzenia	61
V. Pomoc publiczna	65
1. Definicja traktatowa	65
2. Przegląd form pomocy przewidzianych ustawą o rehabilitacji	66
3. Umiejscowienie rozporządzeń unijnych w polskim systemie prawnym	68
VI. Pomoc <i>de minimis</i>	69
1. Rozporządzenie w sprawie pomocy <i>de minimis</i>	69
1) Zakres zastosowania rozporządzenia.....	70
2) Sektor transportu	72
3) Podmioty znajdujące się w trudnej sytuacji	74
4) Pułapy pomocy <i>de minimis</i>	75
5) Przepisy przejściowe.....	79
2. Rozporządzenie w sprawie pomocy <i>de minimis</i> w sektorze produkcji rolnej.....	79
1) Zakres zastosowania.....	79
2) Pomoc <i>de minimis</i> - pułap.....	80
3. Rozporządzenie w sprawie pomocy <i>de minimis</i> dla sektora rybołówstwa	81
1) Zakres zastosowania.....	81
2) Pomoc <i>de minimis</i> dla sektora rybołówstwa – pułap	81
3) Nadzór	83
4) Przepisy przejściowe.....	84
VII. Pomoc <i>de minimis</i> – przegląd form pomocy przewidzianych w przepisach krajowych	85

1. Pomoc dla prowadzących zakłady pracy chronionej	85
1) Wydatki ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych.....	85
– Zakres regulacji.....	86
– Charakter wydatków ponoszonych ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych w ramach pomocy <i>de minimis</i>	86
– Omówienie wydatków	89
A. Wydatki bezwzględnie stanowiące pomoc <i>de minimis</i>	89
1. Wypożyczenie stanowiska pracy oraz przystosowanie jego otoczenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.....	89
a) zakup, modernizacja, remont maszyn i urządzeń	90
b) finansowanie robót budowlanych, w rozumieniu przepisów Prawa budowlanego, dotyczących obiektów budowlanych ujętych w ewidencji bilansowej zakładu pracy chronionej, proporcjonalnie do przewidywanej liczby stanowisk pracy osób niepełnosprawnych w tym obiekcie, pod warunkiem utrzymania w nim przewidywanego poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej trzech lat od dnia odbioru obiektu budowlanego.....	90
c) wyposażenie i dostosowanie pomieszczeń zakładu pracy chronionej	92
2. Finansowanie części kosztów wprowadzania nowoczesnych technologii i prototypowych wzorów oraz programów organizacyjnych proporcjonalnie do liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy	93
3. Tworzenie, modernizacja, remont i utrzymanie bazy.....	93
4. Szkolenie i przekwalifikowanie w celu nabycia lub podnoszenia kwalifikacji zawodowych	94
5. Zakup samochodów wyłącznie do przewozu osób niepełnosprawnych mających trudności w korzystaniu z publicznych środków transportu	94
6. Wspólne zadania pracodawców prowadzących zakłady z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej osób niepełnosprawnych, na których realizację pracodawcy mogą przeznaczyć do 10% środków funduszu rehabilitacji	94
B. Wydatki stanowiące pomoc <i>de minimis</i> , o ile nie stanowią pomocy dla osób niepełnosprawnych	94
1. Podstawowa i specjalistyczna opieka medyczna oraz poradnictwo i usług rehabilitacyjne	94
2. Dodatkowe wynagrodzenie pracowników za znajomość i posługiwanie się językiem migowym oraz wynagrodzenie lektorów dla pracowników niewidomych.....	95
3. Organizacja turnusów rehabilitacyjnych i usprawniających	96
4. Działalność sportowa, rekreacyjna i turystyczna	96
5. Wydatki na indywidualne programy rehabilitacji, mające na celu zmniejszenie ograniczeń zawodowych.....	96

– Beneficjent pomocy	148
– Zakres stosowania rozporządzenia	157
– Źródła zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych	157
– Intensywność udzielanej pomocy	157
– Zakres pomocy	158
1. Zwolnienie z podatków i opłat	159
2. Zwolnienie z podatku od nieruchomości	159
3. Zwolnienie z podatku rolnego	165
4. Zwolnienie z podatku leśnego	165
5. Zwolnienie z podatku od czynności cywilnoprawnych	166
6. Zwolnienie z opłat, z wyjątkiem opłaty skarbowej i opłat o charakterze sankcyjnym.....	168
– Przekazywanie środków ze zwolnień z podatków i opłat	170
– Zwolnienie z odprowadzania zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych	171
– Nadwyżka dofinansowania nad wynagrodzeniem osiąganym – tzw. nadwyżka SOD	172
– Zaświadczenia o pomocy <i>de minimis</i>	172
– Dokumentacja przy wydaniu zaświadczenia	182
– Wyłączenie możliwości udzielenia pomocy	184
– Zakres czasowy obowiązywania rozporządzenia	184
2) Dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych.....	184
– Planowane zmiany	188
3) Jednorazowa pożyczka w celu ochrony istniejących w zakładzie miejsc pracy osób niepełnosprawnych dla prowadzących zakłady pracy chronionej ...	193
– Planowane zmiany	199
2. Pomoc <i>de minimis</i> dla wszystkich pracodawców	202
1) Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy	202
2) Dofinansowanie robót budowlanych w ramach zadań samorządu województwa	206
3) Umarzanie, odraczanie terminów płatności, rozkładania na raty wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	211
– Zwolnienie z opodatkowania kwot umorzeń niektórych wpłat na PFRON	216
4) Program Wyrównywania Różnic Między Regionami	217
3. Pomoc <i>de minimis</i> dla osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą	222
1) Środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.....	222
2) Dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych.....	230
3) Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne dla osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą – stan prawny od dnia 1 stycznia 2008 r.	230

– Osoba niepełnosprawna uprawniona do pomocy	230
– Obowiązki sprawozdawcze	231
– Procedura uzyskania refundacji	232
– Rejestracja	233
– Obowiązki Funduszu.....	234
– Rozliczenie roczne.....	235
– Przywracanie terminów	235
– Zaległości.....	235
– Kontrole wnioskodawców.....	236
– Pomoc <i>de minimis</i>	236
– Pomoc <i>de minimis</i> w sektorze rybołówstwa	237
4) Umorzenie, odroczenie pożyczki otrzymanej przez osobę niepełnosprawną ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej	239
5) Zwolnienie z opodatkowania otrzymanego wsparcia	239
4. Pomoc <i>de minimis</i> dla niepełnosprawnych rolników	240
1) Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne rolników.....	240
– Niepełnosprawny rolnik lub niepełnosprawny domownik – uprawnieni do pomocy	240
– Obowiązki sprawozdawcze	241
– Procedura uzyskania refundacji	241
– Rejestracja	242
– Obowiązki Funduszu.....	243
– Rozliczenie roczne.....	244
– Przywracanie terminów	244
– Zaległości	244
– Kontrole wnioskodawców.....	245
– Pomoc <i>de minimis</i> w sektorze rolnictwa i w sektorze rybołówstwa	245

VIII. Pomoc na zatrudnienie.....247

1. Pomoc na zatrudnienie – uregulowania unijne.....	247
2. Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne dla pracodawców.....	251
1) Pracodawcy uprawnieni do pomocy	251
2) Zakres wsparcia	253
3) Obowiązki sprawozdawcze	254
4) Rejestracja	256
5) Zaległości	257
6) Rozliczenie roczne	258
7) Rozliczenie pomocy uzyskanej	258
8) Kontrole pracodawców.....	258
3. Dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych	267
1) Wysokość dofinansowania	267
2) Warunki uzyskania dofinansowania	258

– Zatrudnienie.....	268
– Ujęcie w ewidencji	269
– Ustalenie prawa do emerytury	270
– Wynagrodzenie	270
3) Zaległości w zobowiązaniach wobec PFRON	271
4) Zatrudnienie u więcej niż jednego pracodawcy	273
5) Obowiązki sprawozdawcze	274
6) Forma przekazywania	275
7) Obliczanie terminów w procedurze uzyskiwania dofinansowania	275
8) Forma elektroniczna	276
9) Rejestracja w Funduszu.....	276
10) Procedura uzyskiwania dofinansowania	277
11) Kontrole pracodawcy.....	278
4. Pomoc na zatrudnienie w postaci refundacji składek na ubezpieczenia społeczne oraz dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych – warunki udzielania	311
5. Zwrot kosztów części wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej – pomoc na rekrutację.....	321
6. Zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu	325
7. Zwrot kosztów na przystosowanie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	327
IX. Pomoc na szkolenia	341
1. Pomoc na szkolenia – rozporządzenie unijne.....	341
2. Zwrot kosztów za szkolenie zatrudnionych osób niepełnosprawnych, w związku z koniecznością zmiany profilu produkcji – prowadzący zakłady pracy chronionej	346
1) Projektowane zmiany	350
3. Refundacja kosztów szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych	350
X. Informacje o otrzymanej pomocy publicznej innej niż pomoc <i>de minimis</i>.....	355
XI. Akty prawne	369
1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92).....	369
2. Przepisy końcowe ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 115, poz. 971)	409
3. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5).....	413
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 245, poz. 1810)	421
5. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania przy udzielaniu zakładom pracy chronionej pomocy finansowej ze środków	

Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 125, poz. 1161 oraz z 2004 r. Nr 82, poz. 756 i Nr 175, poz. 1821)	426
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (Dz. U. Nr 194, poz. 1404)	435
7. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 6 sierpnia 2004 r. w sprawie określenia zadań samorządu województwa, które mogą być dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 187, poz. 1940 oraz z 2007 r. z. Nr 230 poz. 1696)	444
8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (Dz. U. Nr 194, poz. 1403)	447
9. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia (Dz. Urz. WE L 337 z 13.12.2002, str. 3; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 273 i Dz. Urz. WE L 368 z 23.12.2006, str. 85)	454
10. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie dofinansowania do wynagrodzeń (Dz. U. Nr 240, poz. 1755 oraz z 2008 r. Nr 61, poz. 383)	470
11. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie refundacji składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. Nr 240, poz. 1754 oraz z 2008 r. Nr 61, poz. 382)	485
12. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie udzielania pomocy pracodawcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne oraz osobom niepełnosprawnym wykonującym działalność gospodarczą i rolniczą (Dz. U. Nr 240, poz. 1756)	505
13. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie refundacji wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracodawcy zatrudniającemu osoby niepełnosprawne (Dz. U. Nr 194, poz. 1405)	510
14. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie warunków i trybu dokonywania refundacji kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 18, poz. 116)	518
XII. Tabele	521
1. Najniższe wynagrodzenie	521
2. Dofinansowanie do wynagrodzeń	521
3. Przeciętne wynagrodzenie	522
4. Pułapy: pomocy <i>de minimis</i> , pomocy szkoleniowej, pomocy na zatrudnienie	522
5. Unijne limity pomocy publicznej	529
6. Przeliczanie orzeczeń o niepełnosprawności	531
7. Możliwości wydatkowania środków ZFRON na zakup dostępu do serwisów internetowych, szkoleń i aplikacji internetowych administrowanych przez firmę Ogólnopolska Baza Pracodawców Osób Niepełnosprawnych	532

